

Press Release | 02-02-2022

Водний шлях E40 економічно збитковий

Новий економічний аналіз проекту міжнародного водного шляху (МВШ) Гданськ-Херсон (E40) засвідчує, що його будівництво та запуск призведе до суттєвих економічних втрат в довгостроковій перспективі навіть за оптимістичних сценаріїв.

Опублікований у Всесвітній день водно-болотних угідь (2 лютого), економічний аналіз нідерландської консалтингової компанії *Langhout Ecologisch Advies* (LEA) розкриває серйозні економічні наслідки потенційного будівництва водного шляху E40. Автори мегапроекту хочуть з'єднати Балтійське і Чорне моря судноплавним каналом довжиною 2000 кілометрів. Маршрут сплановано через серце Полісся, найбільшу і найкраще збережену водно-болотну територію в Європі.

Зокрема аналіз показує, що внаслідок будівництва ключової частини запропонованого водного шляху, який проходить від Гданська в Польщі до Бреста в Білорусі, втрати в довгостроковій перспективі складуть мільярди євро. Будівництво цієї (близько 700 км) ділянки шляху занадто дороге, щоб бути економічно життєздатним. Також у звіті зазначається, що судноплавство МВШ E40 буде конкурувати з залізничним транспортом (який за своєю суттю є екологічно чистим) та завдасть великої шкоди довкіллю.

Звіт було допрацьовано відповідно до рекомендацій провідної британської консалтингової компанії EFTEC (Economics for the Environment Consultancy), яка назагал підтримала висновки колег з Нідерландів.

Аналіз також підтверджує результати економічного аналізу, проведеного раніше на замовлення польського уряду. Тоді було виявлено, що водний шлях E40 буде економічно збитковим для Польщі. Різниця ж у тому, що автори польського аналізу рекомендують продовжити нежиттєздатний проект, а автори нинішнього – радять відмовитися від втілення збиткової ідеї. Можливі кращі рішення.

У планах будівництва водного шляху E40 не враховано великі витрати

У новій доповіді LEA говориться, що вартість будівництва польської ділянки E40 буде більше, ніж можливі прибутки. Аналіз чутливості, що враховує великий спектр факторів, включаючи період будівництва та обсяги транспортування, демонструє, що

за оптимістичними сценаріями довгострокові втрати лише на польській ділянці складуть мільярди євро платників податків. Найбільш ймовірний маршрут призведе до втрати бюджету понад 6,5 млрд євро. Але оскільки реальні витрати на будівництво часто перевищують попередні оцінки з великим відривом, цілком імовірно, що ці втрати будуть набагато вищими.

У новому звіті також наголошується на значних витратах на будівництво, неврахованих раніше. Це витрати, пов'язані зі значною шкодою, яка буде завдана природним оселищам існування живих істот, гідрологічному балансу. Також зросте вартість водопостачання та заходів з пом'якшення та адаптації до зміни клімату.

Раніше про економічну недоцільність проекту E40 попереджав *Бізнес-союз підприємців і роботодавців* Білорусі, який дослідив, що водний шлях E40 буде дуже збитковим, занадто складним у виконанні будівельних робіт, і що його будівництво та експлуатація буде порушувати європейські норми щодо захисту довкілля та кліматичної системи. Нове дослідження *Langhout Ecologisch Advies* підтверджує ці висновки.

Інвесторів застерігають від впровадження нежиттєздатного проекту

Прогнозуючи серйозні втрати в мільярди євро для будь-якого з трьох існуючих наразі варіантів траси водного шляху E40 від Гданська до Бреста, запропонованих владою, автори доповіді роблять висновок, що і весь водний шлях E40 є нежиттєздатним. Вони застерігають інвесторів від вкладення коштів в проект, оскільки вони не принесуть користі суспільству.

Натомість, на думку авторів звіту, влада мала б зосередитися на поліпшенні альтернативних видів транспортного сполучення – автомобільного та залізничного. Зокрема інвестиції у якість та швидкість залізничної мережі мають бути пріоритетними, оскільки це будуть значно більш стійкі інвестиції.

"Інвестиції у великі інфраструктурні проекти вимагають значних сум грошей платників податків і, отже, потребують доброго обґрунтування", - сказав автор нової доповіді Воутер Ленгаут. – "Цей аналіз витрат і вигод показує, що ділянка водного шляху E40 між Гданськом і Брестом економічно нежиттєздатна, навіть якщо ігнорувати неминучі труднощі перших років експлуатації. Натомість, зосередившись на модернізації існуючої дорожньої та залізничної інфраструктури, можна буде забезпечити реальні вигоди для значно більшої кількості людей».

"Цей новий звіт показує, що водний шлях E40 приречений на провал, тому що просто неможливо буде повернути інвестиції платників податків", - сказала координаторка кампанії Врятуймо Полісся (Save Polesia) Хелен Байрон. "Відмовившись від планів щодо водного шляху E40, ми уникнемо фінансової катастрофи для державного гаманця, а також екологічної біди, яка знищить унікальні домівки сотень видів тварин та рослин та екосистеми Полісся, найбільшої і найкраще збереженої водно-болотної території Європи".

МЕДІА-КОНТАКТ

Доктор Хелен Байрон

координаторка кампанії Save Polesia, Франкфуртське зоологічне товариство
телефон: +44 (0) 7713 255675, E-mail: byron@zgf.de

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ:

- **Save Polesia** – це міжнародне партнерство шести організацій громадянського суспільства. Ми прагнемо захистити Полісся для громадян Білорусі, Польщі, України та ширшої Європи – зараз і в майбутньому. Ми виступаємо проти будівництва водного шляху E40 та за розвиток екологічного туризму на Поліссі
- **Завантажити інформаційний бюлетень "Зберегти Полісся" на економічному дослідженні (PDF в [EN](#))**
- **Завантажити експертне економічне дослідження "[Аналіз витрат і вигод водного шляху E40 в Польщі](#)"**
- **Фотографії для преси доступні [тут](#)**. Авторське право: © Даніель Розенгрєн / FZS
- **Відео про Полісся доступне [тут](#)**
- **Завантажити експертне економічне дослідження «[Економічна оцінка планів реконструкції внутрішніх водних шляхів E40](#)» Білоруської бізнес-спілки підприємців та роботодавців**
- **Більше інформації про [Полісся](#), [водний шлях](#), [рішення](#) та [міжнародну коаліцію «Врятуй Полісся»](#) на www.savepolesia.org**